

സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ് സമ്പൂർണ്ണ ജീവചരിത്രം

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ്

ഇരുപത്തിയൊന്നാം വയസ്സിൽ മരണം കണ്ട് മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ് ഒന്നു തെട്ടിയെങ്കിലും മരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഭൗതിക ശാസ്ത്രരംഗത്ത് തന്റെ തായ ഒരിടം കണ്ടെത്തണം എന്നു തീരുമാനിച്ചു. രോഗം ശരീരത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയെങ്കിലും മരണം ആ സാഹസബുദ്ധിയെ ഭയന്നു മാറി. 'എനിക്ക് മരണത്തെ ഭയമില്ല, എന്നാൽ മരിക്കാൻ ഒട്ടു തിടുക്കവുമില്ല'. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ആരെയും അതിശയിപ്പിക്കുന്ന ശാസ്ത്രഗവേഷണങ്ങൾ ചെയ്തു, ഒട്ടുമിക്ക രാജ്യങ്ങളിലും പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്തി. എല്ലാറ്റിനും ഉപരിയായി, ലോകവിസ്തൃതമായിത്തീർന്ന ബ്രീഫ്ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ടൈം എന്ന പുസ്തകം ഉൾപ്പെടെ നിരവധി ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതി. തന്റെ ചക്രക്കസേരയിലിരുന്നു കൊണ്ട് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ നിത്യവിസ്തൃത കാഴ്ചകൾകണ്ട ഹോക്കിങ്ങിന്റെ ജീവിതം കൗതുകത്തോടെയേ വായിക്കാൻ കഴിയൂ.

ഡി സി ബുക്സ്

www.dcbooks.com

ജീവചരിത്രം

കവർ ഡിസൈൻ
അരുൺ ഗോകുൽ

ISBN 978-93-6282-801-2

9 789352 828012

₹ 299
E-book
Available

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ് • സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ്

6-ാം പതിപ്പ്

സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ്

സമ്പൂർണ്ണ
ജീവചരിത്രം

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ്

സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്

സമ്പൂർണ്ണ ജീവചരിത്രം

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ്

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസ്

പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ മല്ലപ്പള്ളിയിൽ ജനനം. കോഴിക്കോട് സർവകലാശാലയിൽ ഭൗതികശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രൊഫസറും വകുപ്പുമേധാവിയുമായിരുന്നു. കേരള ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക കൗൺസിൽ ഡയറക്ടർ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി എന്നീ നിലകളിൽനിന്ന് വിരമിച്ചു. ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ പതിനാറ് പുസ്തകങ്ങളും അനേകം ഗവേഷണലേഖനങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഒരു യാത്രാവിവരണവും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അബുദാബി ശക്തി അവാർഡ്, കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ എൻ.വി. കൃഷ്ണവാദ്യർ പുരസ്കാരം, സി.പി. മേനോൻ എൻഡോവ്മെന്റ് പുരസ്കാരം എന്നിവ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസിന്റെ ഞങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കൃതികൾ

ശാസ്ത്രം: നക്ഷത്രപുരാണം: താരജനനംമുതൽ തമോഗർത്തങ്ങൾവരെ, അതിരുകൾ ഇല്ലാത്ത പ്രപഞ്ചം, മംഗൾയാൻ, വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ, ഗ്രാവിറ്റി.

യാത്ര: ഇസ്രയേൽ യാത്ര

ജീവചരിത്രം: സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ് - സമ്പൂർണ്ണ ജീവചരിത്രം, എർവിൻ ഷ്രോഡിംഗർ - തരംഗങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച മനുഷ്യൻ

നോവൽ: ഓപ്പൺഹൈമർ

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗീസിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ പരിചയപ്പെടാൻ കൂടുതൽ കോഡ് സ്കാൻ ചെയ്യൂ.

ഡി സി ബുക്സ്

D C Books

DC Kizhakemuri Edam
Good Shepherd Street
KERALA, INDIA-686 001

MALAYALAM LANGUAGE
Stephen Hawking : Sampoorna Jeevacharithram

BIOGRAPHY
by Dr. George Varghese
Rights Reserved
First Published June 2019
This edition - June 2024

P-ISBN: 978-93-5282-801-2
E-ISBN: 978-93-5282-802-9

Distributors : D C Books-Current Books, INDIA
Printed in India: Manipal Technologies Limited, Manipal.

D C BOOKS LIBRARY CATALOGUING IN PUBLICATION DATA
George Varghese
Stephen Hawking: Sampoorna jeevacharithram/George Varghese.
240p; 21cm.
ISBN 978-93-5282-801-2
1. Biography. I. Title
920 - dc 22

*The views and opinions expressed in this book are the author's own
and the facts are as reported by him, and the publishers are not
in any way liable for the same.*

No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form
or by any means, without prior written permission of the publisher.

☎ : www.dcbooks.com ☒ : www.dcbookstore.com
📧 : ebooks.dcbooks.com ✉ : customercare@dcbooks.com ☎ : 7290092216

D C BOOKS: THE FIRST INDIAN BOOK PUBLISHING HOUSE TO GET ISO CERTIFICATION

414/24-25-Sl.No. 26674-dcb 7198(6)-300(LE)-9896-06-24-spb 70-T1-e st- d (t) py

മുൻവാക്ക്

അല്പകാലം മുൻപുവരെ, കൃത്യമായി പറഞ്ഞാൽ 2018 മാർച്ച് 14 വരെ, ഈ ഭൂമുഖത്ത് നമ്മോടൊപ്പം ജീവിച്ചിരുന്ന 'അതികായനായ' ഒരു വ്യക്തിയെക്കുറിക്കുന്നതാണ് പുസ്തകം. ഇരുപത്തിയൊന്നു വയസ്സായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തോട് ഡോക്ടർ പറഞ്ഞു, താങ്കൾ ഇനി കഷ്ടിച്ച് രണ്ടുവർഷം കൂടിയേ ജീവിച്ചിരിക്കൂ. വൈദ്യശാസ്ത്ര വിധിപ്രകാരം അമിതോട്രോഫിക് ലാറ്ററൽ സ്ക്ലീറോസിസ്(ALS) അഥവാ മോട്ടോർ ന്യൂറോൺ രോഗം ബാധിച്ചാൽ രോഗിയുടെ സമസ്ത പേശികളും പ്രവർത്തനരഹിതമാകും. ശ്വാസംപോലും എടുക്കാനാവാതെ രോഗി മരണപ്പെടും. സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ് ഒന്നു തെട്ടിയെങ്കിലും തളർന്നില്ല. രണ്ടുവർഷംകൂടി അവശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ, അതിനിടെ എനിക്കെന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും. എന്തെക്കാൾ വേദനപ്പെടുന്നവർ ഇവിടെയുണ്ടല്ലോ. ഉത്സാഹത്തോടെ ആരംഭിച്ച ഗവേഷണത്തിൽ രസിച്ചുവന്നപ്പോഴായിരുന്നു വിധിയുടെ വലയ്ക്കുള്ളിൽ അകപ്പെട്ടത്. പ്രപഞ്ചത്തിന് ഒരാളിനുണ്ട് എന്ന് അസന്ദിഗ്ധമായി തെളിയിക്കാനുള്ള വകകൾ തന്റെ കൈവശം എത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുപയോഗിച്ച്, ആരും അന്നുവരെ എഴുതിയിട്ടില്ലാത്ത സമവാക്യങ്ങൾ എഴുതണം. പ്രപഞ്ചോത്പത്തിയുടെ സമസ്യകൾ പൂരിപ്പിക്കണം, കോംബ്രിഡ്ജിലെ ഹോസ്റ്റൽ മുറിയിലും കാനസിന്റെ ലൈബ്രറിയിലും തന്റെ ഗവേഷണ മേശയ്ക്കരികിലും മാറിമാറിയിരുന്ന് പ്രപഞ്ചതത്ത്വങ്ങൾ ചിന്തയ്ക്കൊണ്ടിരുന്ന ഹോക്കിങ്ങിന് രോഗമെന്തെന്ന് തിരക്കാൻ സമയമില്ലായിരുന്നു. ജയിൻ വൈൽഡ് എന്ന പെൺകുട്ടി സ്റ്റീഫന്റെ ജീവനിൽ ഉൻമേഷത്തിന്റെ പ്രഭാതകിരണങ്ങൾ തെളിച്ചുകൊണ്ട് കടന്നുവന്ന സന്ദർഭമായിരുന്നു, 'സ്റ്റീഫൻ, എനിക്കു നിന്നെ പിരിയാൻ കഴിയില്ല, നമുക്കൊന്നിച്ച് നിന്റെ രോഗത്തെ നേരിടാം. ഞാനൊപ്പമുണ്ട്.' അവളുടെ മാറിലേക്കു തല ചായ്ക്കുമ്പോൾ സ്റ്റീഫൻ ജീവിതത്തിന്റെ ചൂട് അറിഞ്ഞു. ഓരോ ദിവസവും എനിക്ക് ബോധസാധിതമായിരുന്നു. മരണം അന്നും സംഭവിച്ചില്ലല്ലോ എന്നോർത്ത് ആശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് വൈകുന്നേരം കിടന്നുറങ്ങും. സ്റ്റീഫൻ മരിച്ചില്ല. എഴുപത്തിയാറാം വയസ്സിൽ അതുപക്ഷേ സംഭവിച്ചു. അതിനിടെ എന്തെല്ലാം സംഭവങ്ങൾ. ഉയർച്ചതാഴ്ചകൾ, മനമാരുതനും കൊടുങ്കാറ്റും, ദാരിദ്ര്യവും സമ്പന്നതയും, കോളിളക്കവും ശാന്തതയും, ആരോഗ്യവും അനാരോഗ്യവുമെല്ലാം അനുഭവിച്ച ജീവിതം. വീൽചെയറിൽ അനങ്ങാൻ സാധിക്കാത്തവണ്ണം മരവിച്ചുപോയ ശരീരവുമായി അദ്ദേഹം ആഫ്രിക്ക മുതൽ അന്റാർട്ടിക്കവരെ സഞ്ചരിച്ചു. പ്രഭാഷണം നടത്താനും, സംവദിക്കാനും ക്ഷണിക്കുന്നവരെ ഒരിക്കലും നിരാശപ്പെടുത്താതെ അനുസ്യൂതമായുള്ള പരിപാടികൾ. എഴുതാൻ കെല്പില്ലാത്തവൻ വിരൽത്തുമ്പിൽ ഒളിപ്പിച്ച കമ്പ്യൂട്ടർ മൗസ് ഇളക്കിക്കൊണ്ട് ഇതിഹാസ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചു. അന്യായശ്രദ്ധയെ പ്രശസ്തി ലഭിച്ച 'എ ബ്രീഫ് ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ടൈം' എന്ന

ഒരൊറ്റ പുസ്തകം മതി സംസ്കാരചിന്തയായ മനുഷ്യരുള്ളിടത്തോളം ആ പേരു നിലനിൽക്കാൻ. ദുർഗ്രാഹവും ദുഷ്കരവുമായ പ്രകൃതിയുടെ രഹസ്യങ്ങൾ അനായാസം ചികഞ്ഞെടുത്തു. ഹോക്കിൻ താപനില ഹോക്കിൻ റേഡിയേഷൻ, ഹോക്കിൻ ഇൻഫർമേഷൻ പാരഡോക്സ് അങ്ങനെ നിരവധി നാഴികക്കല്ലുകൾ.

സമൂഹത്തെ നോക്കി അദ്ദേഹം നിരവധി തവണ മുന്നറിയിപ്പു നൽകി. വിനാശത്തിന്റെ വക്കിലാണ് നിങ്ങൾ നിൽക്കുന്നതെന്ന സൂചന തന്നു. ഇപ്പോൾ ഈ ഭൂമിയെ രക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഇവിടെ നിങ്ങൾക്കിനി ജീവിക്കാനേ കഴിയില്ലെന്ന് ഹോക്കിൻ അപായമണി മുഴക്കി. മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽതന്നെ, അതിഭയങ്കരമായ ബുദ്ധിയുള്ളവരും രോഗപ്രതിരോധശക്തിയുള്ളവരും ദീർഘായുസ്സുള്ളവരും ഉടലെടുക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അവർക്കൊപ്പം ബുദ്ധിവച്ച യന്ത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാകാനിടയുണ്ട്. ഹോക്കിന്റെ കാഴ്ച വിസ്തൃതങ്ങൾ നൽകുന്നു. സമയരേഖയിലേറി ഭാവിയ്ക്കലേക്കും ഭൂതകാലങ്ങളിലേക്കും സഞ്ചരിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഭാവനാസഞ്ചാരത്തിനും ഹോക്കിൻ നമ്മെ ക്ഷണിക്കുന്നു. മനുഷ്യബുദ്ധിയെ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന ഭാവനാവില്ലാസമാണ് ഹോക്കിന്റെ ലോകത്തുള്ളത്. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിനു പുറകെ ലോകം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. തമോഗർത്തങ്ങളിലൂടെ സമയത്തിന്റെ പ്രസ്തുതവിശ്വം വിവരിക്കാൻ തയ്യാറായപ്പോൾ അതു വായിച്ചറിയാൻ ലക്ഷ്യപലകയും ആളുകൾ എത്തിച്ചേർന്നത്. മരണശേഷവും സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിന്റെ വിശേഷങ്ങൾ അറിയുവാൻ ജിജ്ഞാസയോടെ ലോകം കാത്തിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹമെഴുതിയ പിഎച്ച്. ഡി. പ്രബന്ധം, അദ്ദേഹമുപയോഗിച്ച വീൽചെയർ എന്നിവ ലക്ഷക്കണക്കിനു പണം നൽകി വാങ്ങാൻ ആളുകൾ തയ്യാറാവുന്നു. ഇതിഹാസമായിരുന്നു ഹോക്കിൻ, സംശയമില്ല.

സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിന്റെ സിദ്ധമായറിയുവാൻ ഉണ്ടായ താത്പര്യം മാത്രമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥരചനയിലേക്ക് കലാശിച്ചത്. ഹോക്കിന്റെ ജീവചരിത്രങ്ങൾ, ഹോക്കിന്റെ കൃതികൾ, പ്രസംഗങ്ങൾ പത്രമാധ്യമങ്ങളിൽ വന്ന റിപ്പോർട്ടുകൾ, ഡോക്യുമെന്ററികൾ, ചലച്ചിത്രം എന്നിങ്ങനെ ലഭ്യമായ എല്ലാ സങ്കേതങ്ങളും പരതി തയ്യാറാക്കിയതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. നമുക്കൊപ്പം സഞ്ചരിച്ച ഈ അത്ഭുതമനുഷ്യനെ ഇപ്രകാരം അവതരിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അപൂർവ്വമായ ആനന്ദത്തിനു ഞാൻ വായനക്കാരുടെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ ക്രമീകൃതമായി അടുക്കിവെച്ച് ആ പുണ്യപുരുഷനു മരണാനന്തര പ്രണാമമായി ഞാൻ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഈ പുസ്തകരചനയിൽ എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സുഹൃത്തുക്കളോടും പ്രത്യേകിച്ച് രചനയുടെ വിവിധമുഹൂർത്തങ്ങളിൽ അതിന്റെ സന്തോഷം പങ്കുവെച്ച് സോത്സാഹം കേട്ടിരുന്ന പ്രിയതമയോടും നിഷ്കളങ്കമായ കൃത്യത്തി കാട്ടി ഇടയ്ക്കിടെ തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച പേരക്കുട്ടിയോടും ഞാൻ ഈ ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസാധനം ഏറ്റെടുക്കാൻ തയ്യാറായ ഡി സി ബുക്സ് നോടും എഡിറ്റോറിയൽ സ്റ്റാഫിനോടും നന്ദി പറയുന്നത് അനവസരത്തിലല്ല. സശ്രദ്ധം വായിച്ചും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചും ഗ്രന്ഥരചന എന്ന സൽകർമ്മത്തിൽ എന്നെ സഹായിക്കുന്ന മാനുവായനക്കാരുടെ മുൻപിൽ ഞാൻ വീണ്ടും വിനീതനാകുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം
10 നവംബർ - 2018

ഡോ. ജോർജ്ജ് വർഗ്ഗീസ്

ഉള്ളടക്കം

ഗലീലിയോ മരിച്ച് മൂന്നുവർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ	9
ഓക്സ്ഫോഡിലെ ബിരുദവിദ്യാർത്ഥി	21
അപൂർവ്വരോഗത്തിന്റെ തടവുകാരൻ.....	33
‘ജയിൻ, നീയാണെന്നിങ്ങു ജീവിതം’	46
മനുഷ്യകാന്തം	59
തമോഗർത്ത സഞ്ചാരി	71
ന്യൂട്ടന്റെ പീഠത്തിൽ	84
താരമായ സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിൻ	97
കമാൻഡർ ഓഫ് ബ്രിട്ടീഷ് എംപയർ.....	112
എ ബ്രീഫ് ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ടൈം.....	126
അഭിനയജീവിതം	141
രണ്ടാം വിവാഹം	154
സമ്പൂർണ്ണ സിദ്ധാന്തം ഇനിയുമകലെ	167
രണ്ടാം വിവാഹമോചനം.....	179
റിട്ടയർമെന്റില്ലാത്ത ഗവേഷണം.....	190
എഴുപതുകഴിഞ്ഞും സെക്സ് ക്ലബ്ബിൽ.....	204
സ്റ്റീഫൻ, നിങ്ങളില്ലാത്ത പ്രപഞ്ചം അർത്ഥശൂന്യം.	216
ജീവിതരേഖ	228
അവലംബിത കൃതികൾ, സങ്കേതങ്ങൾ.....	233
പദസൂചി	235

1. *Stephen Hawking, A Life in Science*- Michael White and John Gribbin; Penguin Books 1993.
2. *Stephen Hawking, His Life and work* - Kitty Ferguson, Bantam Books, 2012
3. *My Brief History* - Stephen Hawking; Bantam Books 2-13.
4. *Stephen Hawkings: A Stephen Hawking Biography; The Greatest Scientist of our Time*; Undependently Published Sold by amazon, 2017)
5. *Brief Answers to Big Questions*- Stephen Hawking, John Murray- Hachette. 2018.
6. *The Universe in a Nut shell*- Stephen Hawking; Bantam 2001
7. *The Quantum Mechanics of Black Holes*- Stephen Hawking; Scientific America (236)1977.
8. *A Brief History of Time* - Stephen Hawking, Bantam, 1993
9. *The Grand Design*- Stephen Hawking and Leonard Mlodinow; Bantam 2012
10. *Black Holes and Baby Universers and other Essays*- Stephen Hawking, Bantam 1994.
11. *George and the Big Bang (George's Secret key)*- Stephen Hawking and Lucy Hawking - Simon&Schuster Books, 2012.
12. [www.hawking.org.uk/-](http://www.hawking.org.uk/)
13. Hawking- BBC drama by Philip Martin (2004)
14. Hawking- documentary by Stephen Finnigam (2013)
15. *Memory of Every thing- Universal Pictures*- by James March- (2014)
16. *A Brief History of Times*- by Erro/Morris(1991)
17. www.the-guardian.com/science (various issues)
18. www.independent.co.uk (various issues)
19. www.bgr.com/2018/03/18
20. <https://metro.co.uk/2018/03/14>
22. <https://www.thesun.co.uk>.
23. www.nbcnews.com/mach-science

- അടിസ്ഥാന കണിക 29
 അണു സംയോജനം 47
 അതിരുകളില്ലാത്ത പ്രപഞ്ചതത്വം 161
 അപ്ലൈഡ് മാതൃകാറ്റിക്സ് &
 തിയറ്ററിക്കൽ ഫിസിക്സ് 39
 അമിയോ ട്രോപിക് ലാറ്ററൽ
 സ്കീജോസിസ് 9, 35, 126,
 അമേരിക്കൻ അസ്ട്രോണമിക്കൽ
 സൊസൈറ്റി ബീറ്റിങ് 161
 അരുണഭീമൻ 47
 അലൻ ഗുത്ത് 119
 അലൻ ഹോഡ്കിൻ 83
 അൽസുക്കർമാൻ 124
 അവ്യക്തതാ നിയമം 114
 അസ്ട്രോണമി 30
 അസ്ട്രോണമിക്കൽ സൊസൈറ്റി 234
 അസ്ട്രോളജിയിൽനിന്നും തമേ
 ഗർഭത്തത്തിലേക്ക് 165
 ആകാശഗംഗ 116
 ആഡംസ് പ്രൈസ് 63,
 ആന്തോളിക് തത്വം 117
 ആന്ദ്ര ലിൻഡേ 120, 121, 147, 162, 177
 ആൻഡ്രൂ ഡുബി 175
 ആന്റിബി മക് ക്ലിട്ടൻ 218
 ആന്റി ഗ്രാവിറ്റി 161
 ആപേക്ഷികതാസിദ്ധാന്തം 11, 30, 63, 224
 ആഫ്രിക്കൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ
 മാതൃകാറ്റിക്കൽ സയൻസ് 199
 ആർനോപെൻസിയസ് 61
 ആർനോൾഡ് സോണർ ഫീൽഡ് 79
 ആൽഡസ് ഹക്സിലി 15
 ആൽഫർ 60
 ആൽബർട്ട് ഐൻസ്റ്റൈൻ 10, 11, 59, 61, 63,
 78, 99, 169, 224
 ആസ്പൻ സെന്റർ ഫോർ ഫിസിക്സ് 155
 ആസ്റ്റർ 27
 ഇൻഫ്ളേഷൻ മോഡൽ 121
 ഇൻഫർമേഷൻ പാരഡോക്സ് 152, 170, 175
 ഇൻസ്റ്റാൻസ് 162
 ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് തിയറ്റിക്കൽ
 അസ്ട്രോണമി 68
 ഇലക്ട്രിസിറ്റി കാസിസം 22
 ഇലക്ട്രോൺ 116
 ഇക്വലൈസർ 128
 ഉണ്ണി ലോകങ്ങൾ 121 147
 എ ബ്രിഫ് റിസ്സി ഓഫ് ടൈം 11, 114,
 134, 135, 191,
 എഡിങ്ങ് 93
 എഡിൻ ഹബ്ബിൾ 89
 എഡ്യൂർഡ് 17
 എഡ്വിൻ റെഡ്ക്ലൈൻ 218
 എന്റെ പ്രസ്ഥാനം 218
 എർവിൻ ഷ്രോഡിംഗർ 79
 എലിസബത്ത് രാജ്ഞി 140
 എലയൻ മേസൺ 130, 179
 എകാന്തതയുടെ സമുദ്രം 66
 ഐൻസ്റ്റൈൻ ഗ്രാവിറ്റി 11
 ഐസക് ന്യൂട്ടൻ 11, 27, 67, 87, 98, 169
 ഓക്സ്ഫോർഡ് 12, 20 21, 22, 24, 26, 27, 30
 ഓണററി ഡോക്ടറേറ്റ് 140
 കർട്ട് ക്ലൈൻ 172
 കാരനിൻ റി മക് ആർതർ 128
 കാവൻഡിഷ് ലാബറട്ടറി 39
 കാൾ പോപ്പർ 67
 കാൾ ഷ്വാൾസ്ചൈൽഡ് 48
 കിങ്സ് കോളേജ് 43
 കിഫ് മോൺ 53, 81, 88, 89, 109, 172, 174,
 163, 168, 213

കിറ്റി ഫെർഗ്യൂസൺ 143, 204
 കുർട്ട് ഗോഡൽ 172
 കെപ്ലർ 169
 കോംബ്രിഡ്ജ് 9, 19, 21, 26, 27, 45, 123
 കോപ്ലി മെയൽ 191
 കോപ്പർ നിക്ഷേപ് 11, 98, 169
 കോർണൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി 55
 കോസ്തോളജി 9, 30, 31, 76, 120, 137,
 കൗണസൽ 16
 കംപാനിയൻ ഓഫ് ഓണർ 140
 ക്വാർക്കുകൾ 116
 ക്വാണ്ടം തത്വം 11, 79, 114
 ക്വാണ്ടം മെക്കാനിക്സ് 78
 ക്വൂസ് കോളജ് 49 50, 55, 88, 107
 ക്രിസ്ത്യൻ ഡോപ്ലർ 59
 ക്രിസ്റ്റഫ് ഗാൾഫാഡ് 170
 ക്ലോഡിയോ ബൺസ്റ്റർ 199
 ഖഗോളശാസ്ത്രം 24, 61
 ഗലീലിയോ 11, 67, 91, 169
 ഗാരി ഗിബ്ബൺ 151
 ഗാരിക് ഇസ്രേലിയൻ 222
 ഗാലക്സി 116
 ഗുസ്താർഡി 136
 ഗോൾഡൻ ഫ്രീമാൻ 144
 ഗോൾഡ് ഫീൽഡ് 57
 ഗംഭീര ആന്ത്രോപിക് തത്വം 117
 ഗ്രാവിറ്റി 11, 59, 63, 76, 98
 ഗ്രാവിറ്റി പ്രൈസ് 53
 ചരടുസിദ്ധാന്തം 177
 ജബ്രെയിൽ തിയറി 177
 ജെയ്ത് നർലിക്കർ ഹോക്കിങ്ങ് 41, 164
 ജയിൻ വൈൽഡ് 9, 33, 53, 86, 218
 ജയിംസ് ക്ലർക്ക് മാക്സ്വെൽ 27, 39, 98
 ജയിംസ് ചാഡ്വിക് 47
 ജയിംസ് ബാഡെൻ 75
 ജിം ക്യാരി 169
 ജിം ഹർട്ടിൽ 151, 190
 ജൂഡിത് ക്രോസ്ഡൽ 193, 199
 ജൂവാൻ മാർട്ടിൻ മാൽഡസിന 170
 ജേക്കബ് ബെക്കെസ്റ്റൻ 75
 ജേക്കബ് ബ്രൗണോസ്കി 137

ജോൺ ടെയ്ലർ 81
 ജോൺ ഡി 128
 ജോൺ മക്ലിൻഹാൻ 18, 33
 ജോൺ വിൽക്കിൻസൺ 176
 ജോൺ വിലർ 47, 75, 81
 ജോന്നാസ് കെപ്ലർ 98
 ജോർജ്ജ് ലമൈത്രെ 31
 ജോർജ്ജ് എല്ലിസ് 39, 77, 90
 ജോർജ്ജ് ബാച്ചലർ 39
 ജോർജ്ജ് വൈൽഡ് 50
 ജോർജ്ജിന്റെ കോസ്മിക് നിധിവേദ 195
 ജോസഫ് നീമാം 50
 ഡാനിയേലെ ഫാസിനോ 204
 ഡാമിയോ ഹെയ്നിമാൻ പ്രൈസ് 93
 ഡിൽബർട്ട് 159
 ഡിറാക് മെയൽ 135
 ഡിറിക്ക് പത്ത് 22
 ഡെന്നിസ് സ്കയാമ 30, 31, 38, 80, 124, 145
 ഡേവിഡ് ഷാം 76, 155
 ഡേവിഡ് ഹിക്മാൻ 144
 ഡോ. റോബർട്ട് ബർമൻ 20, 22, 26
 ഡോൺ പേജ് 89, 92
 ഡോപ്ലർ പ്രതിഭാസം 59
 തമോഗർത്തഗവേഷണം 109
 തമോഗർത്തങ്ങളും ഉണ്ണിലോകങ്ങളും 150
 തമോഗർത്തങ്ങൾ 46, 44, 47, 84,
 തഹ്ത 19
 താപഗതിഗത മൂന്നു 151
 തിമോത്തി 96, 122, 221
 തിയറി ഓഫ് എവരിതിംഗ് 99
 തീവ്ര ബലം 100
 തോമസ് ഹെട്രോഗ് 193, 226
 തോംസൺ, ജെ.ജെ. 27
 തുരിതവികാസം 119
 ദി അസന്റ് ഓഫ് മാൻ 137
 ദി ഗ്രാൻഡ് ഡിസൈൻ 210
 ദി തിയറി ഓഫ് എവരിതിംഗ് 218
 ദി നേച്ചർ ഓഫ് സ്പേസ് ടൈം 156
 ദി ബ്രീഫ് ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ടൈം 182
 ദി യൂണിവേഴ്സ് ആന്റ്
 ഡോ. ഹോക്കിങ്ങ് 123

ദി യൂണിവേഴ്സ് ഇൻ എ നക്ഷത്രം 178
 ദൈവകണം 102
 നാരായണൻ, കെ.ആർ. 165
 നീൽ തുറോക്ക് 162, 168, 199, 202
 നീൽസ് ബോർ ക്വാണ്ടം 78
 നേച്ചർ 81
 നോട്ടർ ഡാം 118
 നോർട്ടൺ 125
 ന്യൂട്രിനോ 116
 ന്യൂട്രോൺ 47, 116
 ന്യൂട്ടൺ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് 157
 പരമമായ ബലം 100
 പശ്ചാത്തല വികിരണം 201
 പാരിസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി 27
 പിങ്ക് ഫ്ലോയിഡ് 150
 പിയറി സൈമൺ ഡി ലാപ്ലാസ് 110
 പിയൂസ് പന്ത്രണ്ടാമൻ 90
 പിറ്റർ ഗുസ്താർഡി 123
 പിറ്റർ ടൗൺസണ്ട് 177
 പിറ്റർ ഹിഗ്ഗ്സ് 200
 പെരിഗിറ്റർ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഹോർ
 തിയറിറ്റിക്കൽ ഫിസിക്സ് 202
 പേൾ മുട്ടർ 214
 പൈറ്റിനം 10
 പോൾ ആറാമൻ 90
 പോൾ ഡിറാക് 79
 പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ആരംഭം 193
 പ്രപഞ്ചത്തിലേക്ക് സ്റ്റീഫൻ
 ഹോക്കിങ്ങിനൊപ്പം 211
 പ്രപഞ്ചത്തിലേക്കുള്ള ജോർജ്ജിന്റെ
 റെസ്യൂതാക്കോൽ 195
 പ്രസിഡന്റ് മെയൽ 206
 പ്രാവഞ്ചിക 152
 പ്രിൻസ് അസ്റ്റൂറിയാസ് 191
 പ്രൊഫ. ഡെന്നിസ് സ്കയാമ 49
 പ്രൊഫ. ഹെൽമുത്ത് ബോൻഡി 50
 പ്രൊഫസ്സർ ഡെന്നിസ് സ്കയാമ 220
 പ്രൊഫസ്സർ പെട്രോസ്
 ഫ്ലോറിഡസ് 173
 പ്രോട്ടോൺ 116
 പ്ലൂമിയൻ 96

ഫിൻലെ 15
 ഫിലിപ്പാ 88
 ഫീൽഡ് ദിസ്കി 70
 ഫെർമിയോൺ 100
 ഫെലിസിറ്റി ജോൺസ് 218
 ഫോട്ടിനോ 101
 ഫോട്ടോ ഇലക്ട്രിക് 78
 ഫൗണ്ടൻ ബുക്ക് 58
 ഫ്യൂച്ചർ ഇൻ്റലിജൻസ് 224
 ഫ്രഡ് ഹോയൽ 24
 ഫ്രഡ് ഹോയൽ 30
 ഫ്രാങ്ക്ലിൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് 121
 ബ്രൂസ് റസ്സൽ 15
 ബനഡിക്ട് കൂബർബാച്ച് 176
 ബർണാഡ് കാർ 88, 167
 ബാൻക് ബുക്ക്സ് 123
 ബിഗ് ബാംഗ് 41
 ബിഗ് ബാംഗ് തിയറി 41
 ബിൽ ഡോണോവ്സ്കി 197
 ബിഷപ്പ് ഡെസ്ബെങ്ങ് ടുട്ടു 163
 ബെക്കെൻ സ്റ്റൈൻ 80
 ബെമെ 60
 ബേസ്സിൽ കിങ് 18
 ബോബ് ഡിക്കേ 61
 ബോസോൺ 100
 ബ്രയാൻ 220
 ബ്രാൻഡൻ കാർട്ടർ 39, 43, 56, 75
 ബ്രിക്ബെക്ക് 43
 ബ്രിയാൻ വിറ്റ് 133
 ബ്രീഫ് ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ടൈം 140, 164, 207
 മാക്സ് പ്ലാങ്ക് 78
 മാക്സ് ബോൺ 79
 മാക്സ് വെൽ 93
 മാർട്ടിൻ നീസ് 39, 96
 മീസോൺ 116
 മൂന്നു മെയൽ മാൻ 128, 131
 മൈക്കിൾ ഗ്രീൻ 202
 മോട്ടോർ ന്യൂറോൺ ഡിസീസ് 36, 44
 യാക്കോവ് ബോറിസോവിച്ച്
 സെൽഡോവിച്ച് 78
 യാക്കി 36

യൂണിവേഴ്സിറ്റി 118, 140
 യൂറി മിതീനർ 214
 ലഘു ആന്ത്രോപിക് തത്വം 117
 ലാർജ്ജ് ഹാഡ്രോൺ കൊളൈഡർ 102, 200
 ലിഗോ 208
 ലിങ്കൺ ഷെയറി 97
 ലിയോണാർഡ് ബ്ലോഡിനോവ് 191, 210
 ലൂക്കോസിയൻ പ്രൊഫസ്സർ 103
 ലൂകാസിയൻ 12
 ലൂയിസ് ഡി ബ്രോഗ്ലി 79
 ലൂസി 71, 157, 233
 ലെണാർഡ് നിമോയ് 149
 ലെണാർഡ് സസ്കിൻഡ് 110, 153, 168, 215
 ലൈൻ ഇവാൻസ 215
 ലോഗ ജെൻട്രി 126, 130
 ലൗ ഗെ 36
 വാനശാസ്ത്രം 24, 30
 വാൾട്ട് വുൾടോസ് 128
 വിജ്ഞാന വൈരുദ്ധ്യം 110
 വിദ്യുത് കാന്തിക ബലം 100
 വില്യം ഹോൾഡിങ് 15
 വൂൾഫ് ഗാങ് പാളി 79
 വൂൾഫ് പ്രൈസ് 138
 വൂൾഫ് ഫൗണ്ടേഷൻ 138
 വൂൾഫ് മെഡൽ 191
 വൂൾഫ്സ്ത്രോങ് 97
 വെർണർ ഹെയ്സൻബർഗ് 79
 വെള്ളക്കുളി 47, 85
 ഷാരൺ ബ്രൗൺ 164
 ഷാൾസ്ചൈൽഡ് പരിധി 48
 സ്കയാമ 40, 42, 44
 സ്ക്രിങ് സിദ്ധാന്തം 172, 215
 സർവ്വ സമ്പൂർണ്ണ സിദ്ധാന്തം 171
 സാമുവേൽ മിറ്റൺ 69
 സി.എസ്. ലൂയിസ് 15
 സിംഗുലാരിറ്റി 57, 187
 സിംഗുലാരിറ്റി പോയിന്റ് 61
 സൂക്ഷ്മമാൻ ലേലം 125
 സൂബ്രഹ്മണ്യം ചന്ദ്രശേഖർ 46, 47
 സൂസ്ഥിര പ്രപഞ്ചസിദ്ധാന്തം 31, 41
 സൂഷർ ഗ്രാവിറ്റി 172

സൂഷർ സ്പേസ് ആന്റ് സൂഷർ
 ഗ്രാവിറ്റി 118
 സൂഷർ സിമിക്സി 101
 സൂഷർ സിമിക്സി സിദ്ധാന്തം 109
 സെ. അൽബാൻസ് 13, 14, 15, 17, 19
 സോൾ പേൾ മുട്ടർ 161, 213
 സംഭവ ചക്രവാളം 72
 സ്റ്റാർ മസ് ഫെസ്റ്റിവൽ 222
 സ്റ്റാരോബിൻസ്കി 188
 സ്റ്റീഫനുമൊത്തുള്ള എന്റെ ജീവിതം 218
 സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങിന്റെ പ്രപഞ്ചം 157, 211
 ഹിഗ്സ് ബോസോൺ 102, 200
 ഹെൻറി കിസ്സിജന്തർ 216
 ഹെർമ്മൻ 31
 ഹൈസൻബർഗ് 115
 ഹോക്കിങ്ങ് റേഡിയേഷൻ 109, 173, 188, 201
 ഹോക്കിങ്ങ്-ഹർട്ടിൽ തിയറി 152
 ഹോഡ് ആന്റ് സ്റ്റീഫൻ ഹോക്കിങ്ങ്. 160
 ഹോപ്കിൻസ് പ്രൈസ് 93
 ഹോയൽ 31
 ഹോൾഡ് 31
 ഹ്യൂഗ്സ് മെഡൽ 93
 ഹ്യൂഗ്സ് മെഡൽ 234
 റിച്ചാർഡ് ഫെയ്ൻമാൻ 89
 റിച്ചാർഡ് റെയ്ൻ 125
 റിലേറ്റിവിറ്റി 30, 76
 റെനെ ദെക്കാർത്ത 117
 റേഡിയോ തരംഗങ്ങൾ 84
 റോജർ പെൻറോസ് 43, 80, 82, 77, 108, 156, 168, 187, 220,
 റോബർട്ട് 71, 122, 131
 റോബർട്ട് ബെർമ 22
 റോബർട്ട് മിലിക്ക 89
 റോബർട്ട് വാൾഡൺ 226
 റോബർട്ട് വിൽസൺ 61
 റോബിൻ ഹോഡൺ 160
 റോയൽ അസോസിയേഷൻ ഫോർ
 ഡിസബിലിറ്റി ആന്റ് റിഹാബിലിറ്റേഷൻ 105
 റോം ഗോൾഡ 31
 ക്ഷീണ ബലം 100